

drogowych w najistotniejszych częściach miast może podnieść stopień wykorzystania w podróży miejskich środków publicznego transportu zbiorowego. Standardowe floty pojazdów obsługi pasażerskiej, takie jak autobusy, taksówki i samochody dostawcze, powinny być natomiast stopniowo wymieniane na pojazdy z napędami alternatywnymi lub wykorzystujące paliwa niskoemisyjne. Wdrażanie natomiast Inteligentnych Systemów Transportowych, zarządzających ruchem w czasie rzeczywistym, przyczynić się może do ograniczenia zatorów na ostatnich odcinkach podróży (transportem indywidualnym). Dodatkowo, stosowanie alternatywnych systemów napędowych i paliw w pojazdach ciężarowych może nieść za sobą zmniejszenie hałasu komunikacyjnego, dzięki czemu większość podróży realizowanych na potrzeby transportu towarowego odbywać się będzie mogło w nocy. Przyczynić się to może do złagodzenia problemów związanych z zatorami na sieci ulicznej miast w okresach komunikacyjnego szczytu porannego i popołudniowego.

Dobrze działająca sieć transportowa wymaga znacznego nakładu środków. Koszt rozwoju infrastruktury w UE w celu zaspokojenia zapotrzebowania na transport oszacowano na ponad 1,5 trylion euro w okresie 2010-2030. Urzeczywistnienie sieci TEN-T wymaga około 550 mld euro do 2020 r., z czego około 215 mld euro planuje się przeznaczyć na zlikwidowanie głównych „wąskich gardeł”. Kwota ta nie obejmuje inwestycji w pojazdy, sprzęt i infrastrukturę płatniczą. Szacuje się, że osiągnięcie celu w zakresie ograniczenia szkodliwych emisji z systemu transportu może wymagać inwestycji w tych dziedzinach rzędu dodatkowego trylion euro.

„Łącząc Europę”: nowa bazowa sieć transportowa UE

Priorytety infrastruktury transportowej w budżecie UE na lata 2014-2020 określone zostały w instrumencie pn. „Łącząc Europę” (CEF - Connecting Europe Facility). Komisja Europejska w październiku 2011 r. przyjęła wniosek dotyczący przekształcenia niespójnej obecnie struktury dróg, linii kolejowych, portów lotniczych i dróg wodnych śródlądowych na terenie Europy w jednolitą sieć transportową (TEN-T). Obejmuje ona dwie warstwy, tj. sieć bazową oraz stanowiącą jej rozwinięcie sieć kompleksową.

Sieć bazowa obejmie priorytetowo traktowane najważniejsze połączenia i węzły TEN-T, które mają być w pełni funkcjonalne do roku 2030. Natomiast sieć kompleksowa ma być ukończona do 2050r. i obejmie całą UE oraz zapewni dostępność wszystkich jej regionów. Oba poziomy obejmować będą wszystkie rodzaje transportu: drogowy, kolejowy, lotniczy, morski oraz żeglugę śródlądową, jak również platformy intermodalne. Ponadto wytyczne TEN-T ustanawiają wspólne wymogi dotyczące infrastruktury TEN-T, z uwzględnieniem bardziej rygorystycznych wymagań dla sieci bazowej. Na przykład wysokie normy bezpieczeństwa ruchu drogowego, w przypadku dróg oraz tuneli, muszą obowiązywać na całej sieci, a technologia dotycząca inteligentnych systemów transportowych musi być ze sobą kompatybilna. Również w przypadku budowy (w przyszłości) infrastruktury punktów pobierania opłat od pojazdów elektrycznych, muszą one spełniać wspólne normy tak, aby możliwe było ich wykorzystanie przez pojazdy w całej sieci.

Budowa nowej sieci bazowej umożliwi usunięcie „wąskich gardeł”, modernizację infrastruktury i usprawnienie transgranicznej działalności przewozowej (ruch towarowy i pasażerski). Ma się również przyczynić do zdecydowanej poprawy połączeń między różnymi rodzajami transportu oraz do realizacji unijnych celów związanych ze zmianą klimatu poprzez zmniejszenie emisji CO₂ pochodzącej z sektora transportu.